

ВПЛИВ УМОВ УТРИМАННЯ НА ЗДОРОВ'Я І ПРОДУКТИВНІСТЬ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Гусятинська О.О., к. с-г. наук, доцент
Мирза А.С., здобувачка 3 курсу (Бакалавр)

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Способи утримання с.-г. тварин є на сьогодні важливою проблемою. Бо вони є однією з найважливіших ланок отримання якісної продукції.

Ключові слова: *спосіб утримання, технологія, тварини.*

Мета: ознайомитися з основними способами утримання великої рогатої худоби та більш глибоко дізнатися про їх використання.

Результати. В результаті порівняльного аналізу різних технологій утримання тварин, були визначені основні способи утримання, що застосовують у тваринництві.

1) Прив'язний спосіб утримання.

На прив'язі корови взимку залишаються на ділянці з обов'язковим моціоном на вигульному майданчику (1,5-2 години прогулянок), а влітку – на вигулах, годівницях або літніх таборах.

Такий варіант краще враховує індивідуальні особливості тварини, сприяє раціональному використанню кормів, зумовлює підвищення продуктивності. Недоліком є високі питомі витрати праці, які в основному визначаються індивідуальним доглядом за твариною.

Це і видалення гною з жолобів, і підв'язування корів, і очищення вим'я. Вартість на людину 10-12 корів.

Прив'язування корів колись було традиційним методом і досі використовується на багатьох фермах, особливо в молочному секторі.

Такий спосіб утримання характеризується простотою організації праці, водночас забезпечує гарні умови догляду за тваринами, краще враховує індивідуальні особливості тварин, сприяє раціональному використанню кормів, підвищенню продуктивності. Але цей спосіб утримання все ж таки вважається не гуманним по відношенню до тварин. Використовують його все рідше, особливо за кордоном.

За такого способу утримання обов'язковим є випас чи вигул тварин. Випас широко поширений у сільськогосподарських роботах у всіх виробничих зонах, а особливо на молочних фермах.

При цьому кожна тварина має своє стійло де вона фіксується, або сама тварина фіксується за допомогою відповідних пристроїв.

Існує два типи підставок: коротка і довга.

Стійло обладнане годівницею, лійкою, ємністю для добрив. Стійла в приміщенні розташовані паралельними колонами. У типовому корівнику корівники розташовані в два або чотири ряди по довжині приміщення. Роздачу кормів тваринам здійснюють за допомогою пересувних або стаціонарних кормороздавачів.

При використанні пересувної годівниці ширина кормової доріжки повинна бути не менше 2 м.

Причіпні пристрої обмежують поздовжній рух тварини, але не впливають на спокій тварини), важливий у тваринництві, споживання корму і води. До облігацій належать індивідуальні та групові облігації. Жорсткі (каркас, затискач) і ланцюгові (по два-три на кінці). Ручні, напівавтоматичні, автоматичні [1].

2) Безприв'язний спосіб утримання

Дозвільне тваринництво значно знижує затрати праці у виробництві молока і м'яса за рахунок ефективного використання сучасних засобів механізації роздавання кормів, доїння та видалення гною.

Ця система базується на таких принципах:

Тварини утримуються на волі цілий рік і мають вільний доступ до майданчиків для бігу та годівлі з годівницями, годівницями та кормовими укриттями.

На корову в корівнику припадає від 4,5 до 5 квадратних метрів площі підлоги, принаймні 10 квадратних метрів твердих покриттів у місцях для вигулу та годівлі.

Загальну довжину кормоприймача визначають з розрахунку 0,7-0,8 м на корову, 0,7 м на телицю і 0,6 м на ремонтвану телицю.

Тварини утримуються в боксах або в комбінованих боксах.

При цьому будівництво багатопролітних моноблочних виробничих приміщень є ефективним напрямком, що дозволяє істотно знизити витрати і зменшити площу будівництва.

Викладене дозволяє визначити основні види вільного розведення.

- Про глибоку підстилку.
- Незв'язаний бокс.
- Комбінована коробка.

Цілий рік тварин утримують на глибокій підстилці, і цю підстилку очищають один або два рази на рік. Його використання вигідно в районах з холодними зимами.

Безприв'язний спосіб утримання у тваринництві сприяє використанню сучасних механізованих засобів, кращій організації та спеціалізації праці, що дає змогу підвищити продуктивність праці та знизити трудомісткість продукції.

Ферми, на яких використовується цей спосіб утримання, найкраще відповідають фізіологічним потребам тварин і стандартам здоров'я тварин.

Основним елементом технології при вільному вигулі є організація повноцінного безперебійного годування. У цьому типі утримання

використовуються спеціально обладнані бокси, в яких корови почуваються найбільш комфортно. Відомо, що продуктивність дійних корів залежить від кровообігу всередині вим'я.

Переваги безприв'язних станків порівняно з прив'язними: Навантаження до 50 корів на доїльний апарат при прив'язному утриманні та від 100 до 150 корів при безприв'язному утриманні.

Недоліки: Збільшує витрати корму на одиницю продукції (менше для росту, оскільки більше енергії витрачається на рух).

Останнім часом на фермах стало звичним утримання худоби на решітчастій підлозі. При безприв'язному утриманні рекомендуємо формувати такі групи: молоді корови, високопродуктивні, середньої продуктивності, низькопродуктивні та худі. Таке групування дає змогу диференціювати годівлю та утримання тварин відповідно до зоотехнічних вимог. Кожна група повинна вмещувати від 50 до 100 тварин [2,3].

3) Потоковий (конвеєрний) спосіб утримання

Спосіб утримання худоби поєднує в собі позитивні характеристики прив'язного утримання та усуває недоліки прив'язного утримання. При цьому методі корову завжди прив'язують або ставлять у рухомий візок. Їх транспортують на стаціонарні виробничі майданчики за допомогою механізованого обладнання (конвеєрів, тягових ланцюгів, канатів тощо). Основна перевага конвеєрної технології полягає в тому, що вона примушує тварин до робочої зони в заздалегідь визначеному порядку в чітко визначений час щоденного життя. Це створює умовні рефлексії і відповідні стереотипи поведінки тварин. Обслуговування стрічкових конвеєрів дає можливість широко використовувати засоби автоматизації управління всіма виробничими процесами (розрахунки продуктивності, програмоване дозування корму та ін.), дозволяючи істотно скоротити трудовитрати.

Важливим фактором, що впливає на виробництво молока, є мікроклімат у корівнику. Загальна вартість її забезпечення становить 20-26% вартості. Пом'якшити їх пропонується за допомогою систем природної вентиляції, які регулюють стулки вентиляційних шахт без зовнішніх приводів [4,5].

Аналіз стану та перспектив розвитку галузі тваринництва свідчить, що подальше виробництво молока та яловичини відбуватиметься за рахунок колгоспів, орендних господарств, сільськогосподарських та орендних господарств.

Водночас більшість продукції виробляється саме в комунальному секторі, оскільки тут є всі умови для ефективного виробництва (наявність тваринницьких приміщень, засобів та їх раціональне використання, інших приміщень).

Реалії показують, що молочні корови й надалі залишатимуться основними постачальниками м'яса та молока в майбутньому.

Висновки. Найбільш оптимальний спосіб на мою думку є безприв'язний. Завдяки ньому збільшується потужність виробництва та він

використовує більш сучасне обладнання. Безприв'язний спосіб утримання частіше використовують в Україні. Кожен із способів є по своєму унікальний та цікавий, але в кожного є свої переваги та недоліки, щоб запобігти недолікам в цій сфері, треба більше дізнаватись, конструювати та цікавитись даною темою. Саме тоді продукція та стан великої рогатої худоби буде завжди краще.

Список використаних джерел

1. https://elib.tsatu.edu.ua/dep/mtf/tsapk_2/page6.html
2. <https://agroelita.info/vplyv-systemy-utrymannya-i-hodivli-vrh-na-yakist-moloka/>
3. <https://buklib.net/books/34167/>
4. <https://tandf.in.ua/pravylni-umovy-utrymannya-koriv-na-fermakh/>
5. <http://milkua.info/uk/post/vpliv-holodovogo-stresu-na-travlenna-ta-produktivnist-koriv>

УДК 636/639

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Гусятинська О.О., к. с-г. наук, доцент
Піскун С., здобувач 3 курсу, бакалавр

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Визначення основних напрямків та принципів розвитку тваринництва у сучасному світі з різних причин є актуальним, по-перше через зміни, які відбуваються в споживчому попиті. Споживачі стають все більше обізнаними та вимогливими щодо якості, безпеки та етичних аспектів продукції тваринництва. Тому існує потреба у розвитку галузі, щоб вона відповідала цим новим вимогам. По-друге, це потреба в сталому розвитку. Світове тваринництво стикається з наступними викликами, такими як збереження навколишнього середовища, зменшення викидів газів з парникового ефекту, збереження біорізноманіття та забезпечення економічної стабільності. По-третє -технологічний прогрес. Розвиток передових технологій у сфері генетики, харчової технології, ветеринарії, автоматизації та інших галузях дає можливість вдосконалення виробничих процесів, поліпшення якості продукції та зниження витрат. Наступне – це глобальні виклики та кризи. Світові кризи, такі як пандемія COVID-19, викликають перегляд стратегій виробництва та постачання продуктів харчування. Основні напрями та принципи розвитку тваринництва можуть забезпечити стійкість галузі в умовах невизначеності